

N:r 27.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionering av vissa i lantförsvarets tjänst anställda eller förut anställda personer; given Stockholms slott den 25 januari 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlatande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—7:o hemställt.

GUSTAF.

Carl Malmroth.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 januari 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, MALMROTH, HASSELROT, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Departementschefen, statsrådet Malmroth anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning åtskilliga inkomna framställningar angående beredande av pension åt vissa i lantförsvarets tjänst anställda eller förut anställda personer samt anför därvid följande:

1:o.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, den 18 mars 1923 dagteknad skrift har förre skraddarmästaren vid Skånska husarregementets intendenturverkstäder Olof Svensson gjort ansökning om erhållande av pension.

*Ang. pension
åt förre skraddarmästaren
O. Svensson.*

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 23 häft. (Nr 27—28.) 152 24

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Svensson är född den 18 december 1848; att han, efter att sedan år 1870 å egen verkstad vid Ljungbyhed hava utfört erforderligt skrädderiarbete för Skånska husarregementets rusthållares räkning, under åren 1885—1898 med av nämnda regemente tillhandahållna materialier verkställt allt för regementet behöfligt skrädderiarbete samt därvid åtnjutit ersättning enligt särskild taxa; att, efter det beklädnadsleveranserna till regementet från och med år 1899 utbjudits å entreprenad, Svensson i egenskap av entreprenör till november 1902 omhändertäckt så gott som all nytillverkning av regementets uniformer av äldre modell samt dessutom ombesörjt förekommande reparations- och lagningsarbeten av beklädnadspersedlar för regementet dels i egen verkstad och dels i kronan tillhöriga lokaler; att han därefter intill regementets garnisonering år 1909 varit anställd såsom skrädderiföreståndare vid regementets intendenturverkstäder, varvid han åtnjutit viss avlöning från regementet; att han även sedermera utfört skrädderiarbete för regementets räkning; att han under en följd av år vid särskilda tillfällen biträtt regementsförvaltningen vid persedelbesiktningar; att han skött det honom anförtrödda arbetet på ett förtjänstfullt sätt och städse vinnlagt sig om regementets bästa; samt att han är i stort behov av ekonomiskt understöd.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har den 17 augusti 1923 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid anført, att Svensson visserligen under större delen av den tid, han arbetat för regementets räkning, icke innehaft direkt statsanställning, utan i stor utsträckning å egen verkstad vid Ljungbyhed arbetat i egenskap av entreprenör åt regementet. Emellertid hade i åtskilliga fall även dylikt arbete tillgodoräknats vederbörande för erhållande av pension. Sålunda hade 1919 års riksdag beviljat förre skomakarmästaren vid Göta artilleriregemente August Holmberg en årlig pension av 1,000 kronor (riksdagens skrivelse nr 10 A, punkt 42:o), och syntes Holmbergs och Svenssons arbeten vid respektive regementen kunna i många hänseenden likställas.

Då Svensson syntes hava ägnat hela sin verksamhet åt Skånska husarregementet och han nu vore i stort behov av understöd, funne departementet det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att något understöd från statens sida bereddades honom för hans återstående levnad. I fråga om storleken av dylikt understöd syntes det departementet, som om Svensson med hänsyn till arten av hans arbete borde erhålla understöd till lika stort årligt belopp, som i allmänhet pläгат beviljas åt föreståndare och förmän vid kronans verkstäder, eller till ett belopp icke understigande 800 kronor och icke överstigande 1,000 kronor. Med hänsyn till att Svensson under en tid av allenast omkring 7 år varit fast anställd såsom föreståndare för Skånska husarregementets skrädderiverkstäder, syntes likväl högre årlig pension än 800 kronor icke böra tillerkännas honom. Pensionen torde böra utgå från och med år 1924. På

grund av vad intendentsdepartementet sålunda anfört hemställde departementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Svensson finge från och med den 1 januari 1924 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 800 kronor.

I ärendet har *statskontoret* den 22 september 1923 avgivit utlåtande samt därvid anfört, att statskontoret, med hänsyn till de i detta fall föreliggande omständigheter, vilka syntes kunna anses jämförliga med dem, som föranlett till beviljande år 1919 av pension åt ovan bemälda Holmberg, funne sig kunna tillstyrka, att pension av statsmedel bereddes Svensson, och hade statskontoret icke annat att erinra mot vad arméförvaltningens intendentsdepartement föreslagit, än att pensionen syntes böra utgå från och med månaden näst efter den, då Svensson upphörde att arbeta för Skånska husarregementets räkning, dock tidigast från ingången av år 1924.

I likhet med vederbörande myndigheter tillstyrker jag, att Svensson beredes en årlig pension av 800 kronor. I fråga om tiden för pensionens utgående ansluter jag mig till statskontorets förslag. På grund härav och under förmälan att, enligt vad jag under hand inhämtat, Svensson fortfarande utför arbete för regementets räkning, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre skraddarmästaren vid Skånska husarregementets intendenturverkstäder Olof Svensson må från och med månaden näst efter den, då han upphör att arbeta för regementets räkning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 800 kronor.

2:o.

Uti en den 24 april 1923 dagtecknad skrift har försvarsverkens civila personals förbund hos Kungl. Maj:t gjort framställning om beredande av pension åt skomakeriföreståndaren vid Södermanlands regementes intendenturverkstäder Karl Emil Löfgren.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Löfgren är född den 8 maj 1858; att han sedan den 1 mars 1903 varit anställd såsom föreståndare för Södermanlands regementes skomakeriverkstad; att han under de senare åren vid regementet uppburit en avlöning, som, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till i medeltal omkring 1,675 kronor för år; att han åtnjuter årligt underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa med 160 kronor; att han lider av dövhet och funktionella hjärtbesvär, i följd varav han ej längre kan bibehålla sin anställning vid regementet; samt att han fullgjort sina tjänsteåligganden vid regementet till belåtenhet, ehuru under de senare åren med viss svårighet på grund av starkt tilltagande dövhet.

Ang.
pension åt
förre skomakeri-
föreståndaren
K. E.
Löfgren.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har den 5 juni 1923 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid anført, att departementet i betraktande av Löfgrens väl vitsordade verksamhet i statens tjänst funne det var-med rättvisa och billighet överensstämmande, att han från och med månaden näst efter den, under vilken han erhöle avsked från sin anställning vid regementet, komme i åtnjutande av något understöd från statens sida för sin återstående levnad. I fråga om storleken av dylikt understöd erinrade departementet, att åt vid armén anställda arbetare, vilka intagit förmans ställning, i allmänhet pläгат beviljas årliga pensioner å 800 å 1,000 kronor. Med hänsyn till Löfgrens här ifrågavarande jämförelsevis korta anställningstid, omfattande endast något mer än 20 år, ansåge departementet sig böra åt Löfgren föreslå en pension, som med inräknande av det underhåll, han uppbure från Vadstena krigsmanshuskassa, uppginge till 800 kronor för år. På grund av vad intendentsdepartementet sålunda anført hemställde departementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Löfgren finge från och med månaden näst efter den, då han erhöle avsked från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp, som, med inräknande av det underhåll för år, han åtnjöte från Vadstena krigsmanshuskassa, uppginge till 800 kronor.

I ärendet har *statskontoret* den 10 juli 1923 avgivit utlåtande och därvid anført, att goda skäl syntes föreligga att bereda någon pension av statsmedel åt Löfgren, när han till följd av sjuklighet och dövhet nödgades lämna sin anställning såsom skomakeriföreståndare vid Södermanlands regementes intendenturverkstäder. På grund härav finge statskontoret, som icke hade något att erinra mot intendentsdepartementets förslag i fråga om pensionens storlek, tillstyrka, att framställning i ämnet förelades riksdagen.

Under åberopande av vad sålunda förekommit och då, enligt vad jag under hand inhämtat, Löfgren avgått från sin ifrågavarande anställning med utgången av maj månad 1923, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre skomakeriföreståndaren vid Södermanlands regementes intendenturverkstäder Karl Emil Löfgren må från och med den 1 juni 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att pensionen jämte vad av honom åtnjutes från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till sammanlagt 800 kronor.

3:o.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 juli 1923 har *chefen för Norrlands artilleriregemente* gjort framställning om beredande av pension åt skomakarmästaren vid regementets intendenturverkstäder Carl August Pettersson.

Ang. pension
åt förre skomakarmästaren C. A. Pettersson.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Pettersson är född den 17 februari 1853; att han den 1 april 1900 anställdes såsom skomakare vid Norrlands artilleriregementes intendenturverkstäder och där sedan den 1 januari 1913 tjänstgjort såsom skomakarmästare; att han vid regementet uppburet en avlöning, som, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till 1,980 kronor för år; att han lider av åderförkalkning, med åtföljande kraftlöshet och svindel, på grund varav hans arbetsförmåga är mycket obetydlig; samt att han, som tilldelats Patriotiska sällskapets medalj i silver, alltid utfört sina tjänsteåligganden vid regementet på ett synnerligen pliktroget och förtjänstfullt sätt och i övrigt ådagalagt ett hedrande uppförande såväl i som utom tjänsten.

Chefen för sjätte arméfördelningen har tillstyrkt den gjorda framställningen.

Arméförvaltningens intendentsdepartement har den 13 juli 1923 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört, att departementet, i betraktande av Petterssons långa och väl vitsordade verksamhet i statens tjänst och då han på grund av ålder och sjukdom inom kort nödgades lämna sin anställning vid regementet, funne det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att han efter erhållet avsked från regementet komme i åtnjutande av något understöd från statens sida för sin återstående levnad. I fråga om storleken av dylikt understöd erinrade departementet, att pensioner å 800 å 1,000 kronor i allmänhet plägat beviljas vid armén anställda arbetare, vilka intagit förmans ställning. Med hänsyn till Petterssons jämförelsevis korta anställningstid såsom förman, omkring 10 år, samt jämväl i betraktande därav, att han vid sitt inträde i tjänst vid regementet varit över 47 år gammal, ansåge sig departementet böra ått Pettersson föreslå en pension av 800 kronor för år. På grund härav hemställde departementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Pettersson finge från och med månaden näst efter den, då han erhöle avsked från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 800 kronor.

I ärendet har *statskontoret* den 3 september 1923 avgivit utlåtande samt därvid tillstyrkt bifall till den av arméförvaltningens intendentsdepartement gjorda hemställan.

Under åberopande av vad sålunda förekommit och då, enligt vad jag under hand inhämtat, Petterssons anställning vid regementet upphört med

utgången av år 1923, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att före skomakarmästaren vid Norrlands artilleriregementes intendenturverkstäder Carl August Pettersson må från och med den 1 januari 1924 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 800 kronor.

4:o.

Ang. pension
åt före fäst-
ningsbygg-
nadsarbetaren
A. Edlund.

Uti en till arméförvaltningens fortifikationsdepartement ställd, den 28 juli 1923 dagtecknad skrift har före arbetaren vid Bodens fästningsbyggnad Anders Edlund gjort ansökning om erhållande av pension.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Edlund är född den 29 mars 1859; att han varit anställd vid statens järnvägsbyggnader från våren 1890 till och med utgången av år 1894 samt vid statens järnvägars ångsåg i Nuortikon från och med år 1895 till och med år 1897; att han med vissa mindre uppehåll på grund av arbetsbrist eller sjukdom haft anställning vid Bodens fästningsbyggnad under tiden juli 1903—september 1922; att han under åren 1918—1922 uppburit en avlöning, som, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till i medeltal omkring 2,200 kronor för år; att hans arbetsförmåga är nedsatt på grund av ålder och sjukdom; att han har att försörja hustru och en fullvuxen dotter, som är mindre vetande; samt att han under sin anställning vid Bodens fästningsbyggnad ådagalagt god arbetsskicklighet, mycket god flit och mycket gott uppförande.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *arméförvaltningens fortifikationsdepartement* uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 september 1923 anfört, att departementet, med anledning av vad i ärendet förekommit, ansåge billigt, att Edlund genom pension bereddades någon hjälp till livsuppehälle under sin återstående livstid. Med hänsyn till Edlunds tjänstetid och de av honom uppburna löneförmåner ävensom till de belopp, riksdagen förut beviljat med Edlund jämställda arbetare i statens tjänst, ansåge sig departementet böra föreslå, att Edlund beviljades en pension av 500 kronor om året. Fortifikationsdepartementet hemställde alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja Edlund under hans återstående livstid en årlig pension av 500 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1924.

Statskontoret har den 6 oktober 1923 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid anfört, att på grund av i ärendet förebragta omständigheter goda skäl finge anses föreligga för beredande av pension av statsmedel åt Edlund. Beträffande storleken av pensionsbeloppet ville statskontoret framhålla, att enligt kungörelsen den 8 november 1918 (nr 859) pension till

vid statens järnvägsbyggnader eller statens vattenfallsverks byggnadsavdelning anställd förman eller arbetare, som innehade 25—29 tjänstår, utginge med 450 kronor. På grund härav kunde statskontoret icke tillstyrka, att åt Edlund utverkades pension med högre belopp än 450 kronor årligen.

I likhet med vederbörande myndigheter tillstyrker jag, att pension av statsmedel beredes Edlund. Beträffande pensionsbeloppets storlek ansluter jag mig till statskontorets förslag. Pensionen torde, på sätt arméförvaltningens fortifikationsdepartement ifrågasatt, böra utgå från och med den 1 januari 1924.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att före arbetaren vid Bodens fästningsbyggnad Anders Edlund må från och med den 1 januari 1924 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 450 kronor.

5:o.

Uti skrivelse till arméförvaltningens artilleridepartement den 4 september 1923 har *tygmästaren å Karlsborg* gjort framställning om beredande av pension åt tygarbetarna vid Karlsborgs tygstation Karl Johan Holm och Frans August Gustavsson Lans.

Ang. pension
åt tyg-
arbetarna
K. J. Holm
och F. A. G.
Lans.

Av handlingarna i ärendet inhämtas

beträffande Holm, att han är född den 19 november 1848; att han varit soldat vid Skaraborgs regemente under tiden 28 september 1869—16 september 1901; att han därvid den 16 september 1899 antagits såsom vaktare vid Karlsborgs tygstations kruthus och såsom sådan tjänstgjort till den 1 februari 1906, alltsedan vilken dag han är anställd vid tygstationen såsom tygarbetare; att han under år 1922 vid tygstationen uppburit en avlöning, som, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till 1,534 kronor 38 öre; att han åtnjuter understöd från Vadstena krigsmanshuskassa med 200 kronor för år; att han har sjuklig hustru och en till arbete oförmögen dotter; att han på grund av genom ålder och sjukdom (åderförkalkning) nedsatta kroppskrafter är ur stånd att fullgöra sina åligganden vid tygstationen och för framtiden oförmögen att genom arbete försörja sig och sin familj; samt att han, som innehar medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst, såväl i sitt uppförande som i sitt arbete vid tygstationen gjort sig förtjänt av högsta vitsord;

beträffande Lans, att han är född den 18 december 1862; att han från den 1 september 1882 under tre år tjänat vid Göta artilleriregemente; att han därefter varit anställd vid Karlsborgs fästningsbyggnad, till en början tillfälligt och sedermera från och med den 1 januari 1899 stadigvarande, under tillsammans 18 år 4 månader, ävensom att han alltsedan den 26 mars 1906 innehar anställning såsom tygarbetare vid Karlsborgs tyg-

station; att han under år 1922 vid tygstationen uppburit en avlöning som, frånsett dyrtidstillägg, uppgått till 1,965 kronor 23 öre; att han på grund av genom ålder och sjukdom (åderbräck i båda benen) nedsatta kroppskrafter är ur stånd att fullgöra sina göromål vid tygstationen och för framtiden oförmögen att med arbete försörja sig; samt att han, som innehar medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst, såväl i sitt uppförande som i sitt arbete vid tygstationen gjort sig förtjänt av högsta vitsord.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *arméförvaltningens artilleridepartement* uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 september 1923 anfört, att departementet ansåge billigt, att Holm och Lans bereddes någon hjälp till livsuppehälle efter avskedstagandet. Med hänsyn till Holms och Lans' levnadsålder och tjänstetid samt till de belopp, riksdagen i liknande fall beviljat med dem likställda arbetare, ansåge sig departementet böra föreslå en årlig pension åt vardera av Holm och Lans å 500 kronor, och syntes därvid nämnda pensionsbelopp för Holms vidkommande i betraktande av dennes långa tjänstetid och höga ålder böra oavkortat tillkomma honom, så att avdrag ej gjordes för det understöd han åtnjöte från Vadstena krigsmanshuskassa. På grund härav hemställde departementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att från allmänna indragningsstaten bevilja vardera av Holm och Lans en årlig pension av 500 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då vederbörande erhöle avsked från sin anställning vid Karlsborgs tygstation.

Statskontoret har den 9 oktober 1923 avgivit utlåtande i ärendet och därvid på de av arméförvaltningens artilleridepartement anförda skäl hemställt om utverkande åt Holm av pension till så stort belopp, att densamma jämte honom tillkommande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa uppginge till 700 kronor årligen. Vad beträffade Lans, syntes det statskontoret, att denne närmast vore att jämställa med grovarbetare. På grund härav och med hänsyn till hans tjänstetid syntes pension böra tillerkännas honom med 550 kronor årligen eller så stort belopp, som under liknande omständigheter enligt kungörelsen den 8 november 1918 (nr 859) skulle tillkomma arbetare vid statens järnvägsbyggnader eller statens vattenfallsverks byggnadsavdelning.

I likhet med myndigheterna anser jag mig böra tillstyrka, att pensioner av statsmedel beredas Holm och Lans efter erhållet avsked. Beträffande pensionsbeloppens storlek ansluter jag mig till statskontorets ståndpunkt.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att envar av tygarbetarna vid Karlsborgs tygstation Karl Johan Holm och Frans August Gustavsson Lans må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid tygstationen, under sin åter-

stående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension, Holm med så stort belopp, att pensionen jämte vad till honom må utgå från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till sammanlagt 700 kronor, och Lans med 550 kronor.

6:o.

Uti skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 september 1923 har *chefen för Svea artilleriregemente* gjort framställning om beredande av pension åt förra tvätterskan vid regementet Lovisa Fredrika Magnusson, född Jansdotter.

*Ang. pension
åt förra
tvätterskan
L. F.
Magnusson,
född
Jansdotter.*

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att tvätterskan Magnusson, som är född den 9 juli 1852, är hustru till arbetaren A. W. Magnusson; att hon under tiden 1 oktober 1892—31 december 1917 varit anställd såsom förestånderska vid regementets tvättinrättning samt därefter tjänstgjort såsom maskintvätterska vid regementet, vilken sistberörda befattning hon lämnat med utgången av september månad 1923; att hon under åren 1918—1922 från regementet uppburit en avlöning, som, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till i medeltal omkring 1,400 kronor för år; att hon lider av ålderdomssvaghet samt kronisk knäledsåkomma, på grund varav hennes arbetsförmåga är i hög grad nedsatt; att hon alltid på ett synnerligen förtjänstfullt sätt fullgjort sina åligganden vid regementet; samt att mannen Magnusson, med vilken hon icke sammanbott på flera år och vilken för sitt uppehälle tidvis varit hänvisad till arbetsinrättning, icke på de senaste elva åren lämnat hustrun något som helst bidrag till bestridande av hennes levnadskostnader.

Chefen för fjärde arméfördelningen har tillstyrkt den av *chefen för Svea artilleriregemente* gjorda framställningen.

I utlåtande den 9 november 1923 har *arméförvaltningens intendentsdepartement* anfört, att departementet i betraktande av tvätterskan Magnussons långa och väl vitsordade verksamhet i statens tjänst och då hon på grund av ålder och sjukdom nödgats lämna sin anställning vid regementet samt med hänsyn slutligen därtill, att hon ej syntes av sin man kunna erhålla något bidrag till sin försörjning, funne det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att något understöd från statens sida bereddes henne för hennes återstående levnad. I fråga om storleken av dylikt understöd erinrade departementet därom, att riksdagen under de senare åren tillerkänt befattningshavare i statens tjänst i liknande ställning som Magnusson pensioner från allmänna indragningsstaten. Sålunda hade 1921 års riksdag, med bifall till av Kungl. Maj:t i proposition nr 97 därom gjord framställning, tillerkänt städerskan och portvakten vid navigationsskolan i Stockholm Hilda Sofia Westergren, född Larsson, vilken varit anställd vid nämnda skola i mer än 30 år, pension å allmänna indragningsstaten med 500 kronor årligen (riksdagens skrivelse nr 322, punkt 17). Då Magnusson

med avseende å anställningstidens längd och avlöningsförhållanden m. m. syntes kunna likställas med Westergren, ansåge departementet, att Magnusson borde tillerkännas samma pensionsbelopp, som beviljats Westergren, eller 500 kronor för år, och syntes pensionen böra utgå från och med oktober månad 1923. På grund härav hemställde intendentsdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Magnusson finge från och med oktober månad 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 500 kronor.

Statskontoret har den 7 januari 1924 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört, att då det icke syntes vara något att erinra mot det föreslagna pensionsbeloppet, 500 kronor, ämbetsverket tillstyrkte den av arméförvaltningens intendentsdepartement gjorda hemställan.

Under åberopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra tvätterskan vid Svea artilleriregemente Lovisa Fredrika Magnusson, född Jansdotter, må från och med den 1 oktober 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 500 kronor.

7:o.

Ang. pension
åt förre
fästnings-
byggnads-
arbetaren
C. L. Johans-
son.

I skrivelse till arméförvaltningens fortifikationsdepartement den 5 oktober 1923 har *fortifikationsbefälhavaren å Karlsborg* hemställt, att departementet måtte utverka pension åt arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad Claes Linus Johansson.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Johansson är född den 22 februari 1862; att han haft anställning vid Karlsborgs fästningsbyggnad dels åren 1882 och 1883 under tiden 1 maj—30 september respektive 1 maj—29 september dels ock under tiden 23 januari 1884—24 oktober 1886, samt att han alltsedan den 15 februari 1887 varit anställd vid nämnda fästningsbyggnad; att hans avlöningsförmåner under åren 1918—1922, fränsett dyrtidstillägg, uppgått till i medeltal omkring 1,500 kronor för år; att Johansson, som har hustru att försörja och för sitt uppehälle är helt beroende av sitt arbete, på grund av kronisk hjärt- och kärsljukdom är oförmögen att fullgöra de med hans anställning vid fästningsbyggnaden förenade göromål; samt att han, vilken år 1917 tilldelats medaljen för nit och redlighet i rikets tjänst, under sin anställning vid fästningsbyggnaden städse med största plikttrohet fullgjort sina åligganden och iakttagit ett i allo hedrande uppförande.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *arméförvaltningens fortifikationsdepartement* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 24 oktober 1923

anfört, att departementet med anledning av vad i ärendet förekommit funne det billigt, att Johansson genom pension bereddes någon hjälp till livsuppehälle under sin återstående levnad. Med hänsyn till Johanssons långa tjänstetid och de av honom uppburna löneförmånerna ävensom de belopp, riksdagen förut beviljat med Johansson jämställda arbetare i statens tjänst, ansåge departementet sig böra föreslå, att Johansson beviljades en pension av 600 kronor för år. Fortifikationsdepartementet hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja Johansson under hans återstående livstid en årlig pension av 600 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1924.

Statskontoret, som den 27 november 1923 häröver avgivit utlåtande, har anfört, att det på grund av i ärendet förebragta omständigheter syntes ämbetsverket skäligt, att åt Johansson utverkades pension till det av arméförvaltningens fortifikationsdepartement föreslagna beloppet av 600 kronor årligen, motsvarande det pensionsbelopp, som jämlikt föreskrift i kungörelsen den 8 november 1918, nr 859, tillkomme vid statens järnvägsbyggnader eller statens vattenfallsverks byggnadsavdelning anställd förman eller arbetare, vilken i likhet med Johansson uppnått 60 levnadsår och räknade minst 40 tjänstår.

I likhet med myndigheterna tillstyrker jag, att Johansson beredes pension med 600 kronor årligen. Då, enligt vad jag under hand inhämtat, Johansson uppburit sjukavlöning intill den 15 november 1923, från och med vilken dag han kan anses hava avgått från sin ifrågavarande anställning, torde pensionen till honom böra utgå från och med december månad samma år.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad Claes Linus Johansson må från och med den 1 december 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o—7:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Tor Ericsson-Årje.